

Cynigion CBAC ar gyfer addasiadau i gymwysterau TGAU yn haf 2022

Dogfen ymgynghori i ddysgwyr, rhieni a gofalwyr

Mae'r ymgynghoriad ar gael o ddydd Mercher 9 Mehefin tan 23:59 ddydd Mercher 23 Mehefin 2021.

@CBAC_WJEC

WWW.CBAC.CO.UK

@CBACWJEC

Dweud eich dweud: Newidiadau i asesiadau TGAU yn 2022

Newidiadau arfaethedig i asesiadau TGAU yn 2022

Deallwn fod y sefyllfa bresennol wedi amharu'n sylweddol ar addysgu a dysgu y dysgwyr drwy gydol 2020 a 2021.

Felly, rydyn ni'n ymgynghori ar newidiadau arfaethedig i'r ffordd y bydd ein TGAU yn cael eu hasesu yn haf 2022.

Nid yw ein cymwysterau TGAU Eduqas, Astudiaethau Ffilm, Cymdeithaseg, Daeareg, Electroneg a Lladin wedi'u cynnwys yn y llyfryn hwn. Cymwysterau wedi'u hachredu gan Ofqual yn hytrach na Cymwysterau Cymru yw'r rhain, ac mae manylion i ddilyn am yr addasiadau i'r cymwysterau hynny.

Rydyn ni am glywed eich barn chi fel dysgwr, rhiant neu ofalwr – mae'n bwysig i chi gael dweud eich dweud am ein cynigion.

Yn y llyfryn hwn, mae trosolwg defnyddiol o'n cynigion – a dylech chi ddarllen y llyfryn cyn i chi gwblhau'r arolwg ([link](#)).

Pa egwyddorion y mae'n rhaid i CBAC eu dilyn?

Amlinellodd Cymwysterau Cymru, y rheoleiddiwr arholiadau, saith o egwyddorion y mae'n rhaid i CBAC eu dilyn wrth wneud newidiadau i asesiadau TGAU ac UG/Safon Uwch. Rhaid i CBAC geisio:

1. sicrhau nad yw dysgwyr yn cael mantais nac yn cael anfantais o gymharu â'u cyfoedion mewn awdurdodaethau eraill
2. sicrhau bod pob cymhwyster yn arwydd dibynadwy o'r wybodaeth, y sgiliau a'r ddealltwriaeth a bennir yn y cymhwyster yn dilyn unrhyw addasiadau i asesiadau
3. sicrhau nad yw cynnwys cymwysterau, yn gyffredinol, yn cael ei leihau; fodd bynnag, gellir ailstrwythuro cynnwys fel y gellir ei symleiddio'n rhesymol, megis mewn perthynas ag unedau dewisol.
4. sicrhau bod hydrinedd asesiad yn cael ei gynyddu i'r eithaf, lle bydd hyn yn caniatáu cynnydd yn yr amser addysgu er mwyn lleihau'r effaith ar ganlyniadau
5. cynnal safonau, cyn belled ag y bo modd, o fewn yr un cymhwyster yn unol â blynyddoedd blaenorol
6. cynnal safonau, cyn belled ag y bo modd, ar draws cymwysterau tebyg sydd ar gael gan CBAC a chan gyrff dyfarnu eraill
7. sicrhau bod hyblygrwydd wrth ddarparu asesiadau yn cael ei gynyddu i'r eithaf er mwyn lleihau effaith aflonyddwch, salwch neu gwarantín, gan gynnwys cyfyngiadau symud ar lefel leol.

Pa dybiaethau gafodd eu gwneud gennym?

1. Bydd pob dysgwr wedi colli rhai cyfleoedd i ddatblygu sgiliau a gwybodaeth hanfodol, mewn gwaith ymarferol yn arbennig. Ni allwn gymryd yn ganiataol, felly, y bydd yr un ehangder sgiliau a gwybodaeth gan y dysgwyr hynny sy'n sefyll eu hasesiadau yn haf 2022 ag y byddai disgwyl iddynt eu cael fel arfer.
2. Bydd ysgolion a cholegau ar agor am y cyfan neu'r rhan fwyaf o flwyddyn academaidd 2021-2022.
3. Bydd pob pwnc TGAU yn cynnwys rhai addasiadau ar gyfer asesiadau 2022.
4. Mae'n debygol y bydd arholiadau yn digwydd yn ôl yr arfer yn 2022 yn defnyddio cynnwys wedi'i addasu ac asesiadau wedi'u haddasu hefyd lle y bo'n briodol gwneud hynny.
5. Mae'n debygol y bydd arholiadau yn digwydd yn ôl yr arfer yn 2023 heb unrhyw addasiadau.

Dweud eich dweud

Ymatebwch i'r arolwg ar-lein [yma](#) a mynegwch eich barn.

Yn y tabl ar dudalennau 3 i 5, mae amlinelliad o'r addasiadau arfaethedig ar gyfer cymwysterau unigol. Mae mwy o wybodaeth am gymwysterau tebyg i'w chael ar dudalennau 6 a 7.

Pwnc	Crynodeb o'r addasiadau ar gyfer Ionawr 2022 a Haf 2022 ¹
Celf a Dylunio	<ul style="list-style-type: none"> • Dysgwyr yn cynhyrchu Portffolio unigol yn unig (Uned 1) • Tynnu'r Aseiniad Wedi'i Osod yn Allanol (Uned 2)
Busnes	<ul style="list-style-type: none"> • Llai o gynnwys i'w astudio ar draws y cymhwyster • Llai o asesu (Uned 2). Mae dysgwyr yn ateb cwestiynau ar un astudiaeth achos a chyfres gyfatebol o gwestiynau yn hytrach na'r ddwy arferol
Cyfrifiadureg	<ul style="list-style-type: none"> • Tynnu'r Aseiad Di-arholiad (Uned 3)
Dylunio a Thechnoleg	<ul style="list-style-type: none"> • Llai o gynnwys i'w astudio (Uned 1) • Derbyn model/brasfodel yn lle'r cynnyrch gorffenedig ar gyfer yr Aseiad Di-arholiad a thynnu'r gofyniad i 'Werthuso pa mor addas yw'r prototeip i'r pwrpas' (Uned 2)
Drama	<ul style="list-style-type: none"> • Lleihau hyd y perfformiadau a gwneud y gofynion dylunio yn llai (Uned 1 ac Uned 2) • Rhoi gwybod ymlaen llaw am y darn o'r testun gosod a'r maes testun ar gyfer y cwestiwn gwybodaeth ehangach i'w asesu yn yr arholiad (Uned 3)
Saesneg Iaith	<ul style="list-style-type: none"> • Tynnu Llafaredd Tasg 2: Ymateb a Rhyngweithio (trafodaeth grŵp) (Uned 1) • Lleihau'r mathau o ysgrifennu sydd eu hangen (Uned 2) • Opsiynau ar gael yn yr aseidiadau ysgrifenedig (Uned 3)
Llenyddiaeth Saesneg	<ul style="list-style-type: none"> • Dysgwyr yn cwblhau Aseiad Di-arholiad (Uned 3) ac yn sefyll un uned arall o'u dewis nhw (naill ai Uned 1 neu Uned 2)
Bwyd a Maeth	<ul style="list-style-type: none"> • Tynnu Aseiad Di-arholiad Tasg 1 (Uned 2)
Ffrangeg/Almaeneg/Sbaeneg	<ul style="list-style-type: none"> • Tynnu Siarad Tasg 2 (trafodaeth llun ar gerdyn) (Uned 1) • Lleihau nifer yr is-is-themâu i'w hasesu (Uned 1 ac Uned 4 yn unig) • Tynnu'r cyfieithiad i Ffrangeg/Almaeneg/Sbaeneg (Uned 4)

¹Mae'r fersiynau heb eu haddasu o'n manylbau i'w gweld ar dudalennau'r pynciau ar ein gwefan. [Cymwysterau TGAU & UG/Safon Uwch | CBAC](#)

Pwnc	Crynodeb o'r addasiadau ar gyfer Ionawr 2022 a Haf 2022 ²
Daearyddiaeth	<ul style="list-style-type: none"> • Llai o gynnwys i'w astudio yn yr unedau sy'n cael eu harholi (Uned 1 ac Uned 2) • Lleihau gofynion y gwaith maes. Byddai disgwyl i ddysgwyr ymgymryd ag un ymholiad gwaith maes yn lle'r ddau arferol. (Uned 3)
Iechyd a Gofal Cymdeithasol a Gofal Plant (Gradd Unigol)	<ul style="list-style-type: none"> • Tynnu Aseiad Di-arholiad Tasg 2 (Uned 2)
Iechyd a Gofal Cymdeithasol a Gofal Plant (Dwyradd)	<ul style="list-style-type: none"> • Tynnu aseiad (Uned 1) • Tynnu Aseiad Di-arholiad Tasg 2 (Uned 2) • Lleihau gofynion yr Aseiad Di-arholiad (Uned 4)
Hanes	<ul style="list-style-type: none"> • Mae dysgwyr yn cwblhau Aseiad Di-arholiad (Uned 4) ac yn sefyll dwy uned arall o'u dewis (naill ai Uned 1 ac Uned 2, neu Uned 1 ac Uned 3 neu Uned 2 ac Uned 3)
TGCh (Cwrs Byr)	<ul style="list-style-type: none"> • Llai o gynnwys i'w astudio (Uned 1)
TGCh (Gradd Unigol)	<ul style="list-style-type: none"> • Tynnu aseiad (Uned 1)
Mathemateg a Mathemateg-Rhifedd	<ul style="list-style-type: none"> • Llai o gynnwys i'w astudio ar draws y cymwysterau
Astudio'r Cyfryngau	<ul style="list-style-type: none"> • Dewis o opsiynau yn yr aseiad (Uned 2) • Lleihau gofynion yr Aseiad Di-arholiad (Uned 3)
Cerddoriaeth	<ul style="list-style-type: none"> • Lleihau hyd y Perfformiadau Aseiad Di-arholiad. Mae'r ensemble yn rhywbeth dewisol yn hytrach na gorfodol (Uned 1) • Lleihau'r gofynion Cyfansoddi yn yr Aseiad Di-arholiad – un cyfansoddiad yn lle'r ddau arferol, a thynnu'r gwerthusiad (Uned 2)
Addysg Gorfforol	<ul style="list-style-type: none"> • Lleihau gofynion yr Aseiad Di-arholiad – dau weithgaredd yn lle tri a thynnu'r rhaglen ffitrwydd personol. (Uned 2)
Addysg Gorfforol (Cwrs Byr)	<ul style="list-style-type: none"> • Lleihau gofynion yr Aseiad Di-arholiad – un gweithgaredd yn lle dau (Uned 2)

² Mae'r fersiynau heb eu haddasu o'n manylebau i'w gweld ar dudalennau'r pynciau ar ein gwefan. [Cymwysterau TGAU & UG/Safon Uwch | CBAC](#)

Pwnc	Crynodeb o'r addasiadau ar gyfer Ionawr 2022 a Haf 2022³
Astudiaethau Crefyddol (gan gynnwys Cwrs Byr)	<ul style="list-style-type: none"> Dewis o opsiynau ar gael ym mhob uned. Asesir dysgwyr ar dair o bedair thema ym mhob uned.
Bioleg neu Cemeg neu Ffiseg	<ul style="list-style-type: none"> Tynnu asesiad (Uned 1)
Gwyddoniaeth (Dwyradd)	<ul style="list-style-type: none"> Tynnu asesiadau (Unedau 1, 2 a 3)
Gwyddoniaeth Gymhwysol (Dwyradd)	<ul style="list-style-type: none"> Tynnu asesiadau (Unedau 1 a 2)
Gwyddoniaeth Gymhwysol (Gradd Unigol)	<ul style="list-style-type: none"> Tynnu asesiad (Uned 1)
Cymraeg Iaith	<ul style="list-style-type: none"> Tynnu Llafaredd Tasg 2: Ymateb a Rhyngweithio (Trafodaeth grŵp) (Uned 1) Dewis o opsiynau yn yr asesiadau ysgrifenedig (Uned 2 ac Uned 3)
Llenyddiaeth Gymraeg	<ul style="list-style-type: none"> Mae dysgwyr yn sefyll naill ai Uned 1 neu Uned 2 (mae pob dysgwr yn sefyll Uned 3 ac Uned 4)
Cymraeg Ail Iaith	<ul style="list-style-type: none"> Mae dysgwyr yn sefyll naill ai Uned 1 neu Uned 2 (mae pob dysgwr yn sefyll Uned 3 ac Uned 4)

³ Mae'r fersiynau heb eu haddasu o'n manylebau i'w gweld ar dudalennau'r pynciau ar ein gwefan. [Cymwysterau TGAU & UG/Safon Uwch | CBAC](#)

Gwybodaeth Ychwanegol

Addaswyd y pynciau yn y categorïau canlynol mewn ffyrdd tebyg.

- 1. Pynciau craidd** (Cymraeg Iaith, Mathemateg, Mathemateg-Rhifedd, Saesneg Iaith,) Gan fod pynciau craidd yn orfodol, bydd yr addasiadau a gynigir yn y pynciau hyn yr un mor fuddiol i bob dysgwr. Mae'r sgiliau, y wybodaeth a'r ddealltwriaeth a enillwyd drwy astudio'r pynciau hyn yn hanfodol i allu symud ymlaen yn llwyddiannus i bob cwrs lefel 3, gan gynnwys UG a Safon Uwch, ac i gyflogaeth. Oherwydd hyn, mae'n hanfodol bod y cymwysterau hyn yn cynnal y manwl gywirdeb hwnnw sy'n gysylltiedig â'r TGAU. Cyfyngwyd felly ar yr addasiadau sydd wedi'u gwneud i'r cynnwys ac i'r asesiad. Serch hynny, bydd symleiddio cynnwys yr asesiad yn helpu dysgwyr ac yn cadw hygredd y cymwysterau ar yr un pryd.
- 2. Pynciau craidd** (Y Gwyddorau) Gan fod pynciau craidd yn orfodol, bydd yr addasiadau a gynigir ym mhynciau TGAU Y Gwyddorau yr un mor fuddiol i bob dysgwr. Cymwysterau mewn unedau yw'r cymwysterau gwyddoniaeth. Mae hyn yn golygu ei bod yn bosibl cofrestru am rai o'r unedau yn gynharach yn y cwrs. Ein cynnig ni, felly, yw bod dysgwyr sy'n cyfnewid yn 2022 yn sefyll dim ond yr unedau penodol sy'n cael eu sefyll ym mlwyddyn 11 fel arfer. Ni fyddent felly yn sefyll yr unedau y byddent yn eu sefyll ym mlwyddyn 10 fel arfer. Addasiad sy'n berthnasol i haf 2022 yw hwn, **nid** yw'n berthnasol i'r dysgwyr hynny sy'n cychwyn ar eu cyrsiau yn 2021, ac yn bwriadu cyfnewid yn 2023.
- 3. Cynnig dewis o opsiynau ar lefel uned i rai pynciau TGAU** (Cymraeg Ail Iaith, Hanes, Llenyddiaeth Gymraeg, Llenyddiaeth Saesneg) Cymwysterau mewn unedau yw'r cymwysterau hyn a gall dysgwyr sefyll unedau ar wahanol adegau yn ystod y cwrs, gyda phob un o'r dysgwyr yn sefyll rhai unedau ar y diwedd. Yn wahanol i gyfres y gwyddorau, fodd bynnag, nid yw'r patrwm cofrestru yn gyson ar draws canolfannau. Os yw dysgwyr yn cyfnewid eu cymhwyster yn 2022 byddant yn cael dewis un uned (Cymraeg Ail Iaith, Llenyddiaeth Gymraeg, Llenyddiaeth Saesneg) neu ddwy uned (Hanes), o ddewis o unedau. Mae'n debygol y bydd eich canolfan yn dewis yr unedau y mae'n rhaid i chi eu hastudio, er mwyn gallu canolbwyntio eu dysgu ar yr unedau hyn. Bydd cynnwys ac asesiad yr uned yn aros yr un peth. Mae'r addasiad hwn yn berthnasol i Ionawr 2022 a haf 2022 ond **nid** yw'n berthnasol i'r dysgwyr hynny sy'n cychwyn ar eu cyrsiau yn 2021, ac yn bwriadu cyfnewid yn 2023.
- 4. Symleiddio neu dynnu'r Asesiad Di-arholiad yn 2021** (Addysg Gorfforol, Almaeneg, Astudio'r Cyfryngau, Bwyd a Maeth, Celf a Dylunio, Cerddoriaeth, Cyfrifiadureg, Daearyddiaeth, Drama, Dylunio a Thechnoleg, Ffrangeg, Iechyd a Gofal Cymdeithasol a Gofal Plant, Sbaeneg) Mae'r Asesiad Di-arholiad yn rhan sylfaenol o ddatblygiad y sgiliau sy'n angenrheidiol ar gyfer symud ymlaen yn y pynciau hyn. Oherwydd hynny, rydym wedi sicrhau bod pob un o'r pynciau sy'n cynnwys Asesiad Di-arholiad (heblaw am Cyfrifiadureg sy'n cynnwys ymgymryd â gwaith ymarferol i baratoi ar gyfer Uned 2) yn cadw rhai rhannau o'r Asesiad Di-arholiad. Ym mhob achos rydym wedi addasu fel y gall canolfannau hwyluso cyrsiau ymarferol mewn amgylchedd sy'n ddiogel ac yn dilyn y canllawiau ymbellhau cymdeithasol ar yr un pryd. Dim ond rhai newidiadau mân iawn y mae'n bosibl eu gwneud i rai o'r pynciau hyn ac maent hefyd yn cynnwys addasiadau i asesiadau drwy arholiad.

5. Symleiddio cynnwys i'w asesu drwy arholiad yn 2021 (Almaeneg, Astudiaethau Crefyddol, Astudio'r Cyfryngau, Busnes, Daearyddiaeth, Dylunio a Thechnoleg, Ffrangeg, Sbaeneg)

Ar gyfer y cymwysterau hyn rydym wedi enwi rhywfaint o'r cynnwys fydd ddim yn cael ei asesu yn 2022. Ystyr hyn, mewn rhai cymwysterau, yw y bydd cwestiynau hefyd yn cael eu tynnu o'r asesiad neu'n cael eu gwneud yn gwestiynau dewisol.

6. Tynnu uned (Iechyd a Gofal Cymdeithasol a Gofal Plant (Dwyradd) a TGCh (Gradd Unigol)

I gydnabod y ffaith y byddai dysgwyr fel arfer wedi sefyll unedau arholiad Cwrs Byr (TGCh) a Gradd Unigol (IGCGP) yn gynnar, rydyn ni wedi tynnu uned 1 o bob un o'r cymwysterau hyn o'r asesiad yn 2022. Nid yw'r addasiad hwn yn berthnasol i'r cwrs byr (TGCh) na'r gradd unigol (IGCGP).